

Toekomstbeeld agrarische sectoren in Land van Cuijk & Ruimtelijk kader

16 april 2024

Voorwoord

Als ZLTO-afdeling Land van Cuijk zien we dat er op vele beleidsterreinen aan toekomstvisies wordt gewerkt. Voor de toekomst van de landbouw is het belangrijk dat er beleidsmatig een toekomstbeeld wordt neergezet. Met onze kennis en ervaring willen wij met dit document een aanzet geven voor dat toekomstbeeld in relatie tot de grotere maatschappelijke opgaven die in ons buitengebied spelen.

Voorliggend document is tot stand gekomen door per sector gesprekken te voeren met onze leden. Op die manier kunnen we een goed beeld schetsen van de toekomst van deze sectoren in het Land van Cuijk en de bijdrage die deze sectoren kunnen leveren aan maatschappelijke opgaven en een sectoroverstijgende **visie**. Om die bijdrage te leveren en een duurzaam ontwikkelingsperspectief te houden, zijn er in planologisch opzicht wel veranderingen nodig. Deze noodzakelijke veranderingen hebben wij per sector ook in beeld gebracht als input voor het nog op te stellen omgevingsplan.

In essentie willen wij graag de **verantwoordelijkheid** zelf nemen en gaan werken vanuit een omgevingsplan dat kadert op basis van te behalen doelen. En dat vergunningen worden verleend wanneer aantoonbaar kan worden gemaakt dat, met de door de boer gewenste uitbreiding of verandering, een bijdrage wordt geleverd aan die doelen.

Dit betekent dat we willen werken vanuit **vertrouwen**. Wij willen graag samen met de gemeente en andere betrokken partijen het omgevingsplan maken tot een uniek plan in Nederland; het eerste omgevingsplan dat met een doelgerichte benadering echt handelt naar de geest van de Omgevingswet!

Rob Wientjes, voorzitter ZLTO Land van Cuijk

Leeswijzer

Op de volgende pagina staat een korte samenvatting met daarin een aantal hoofdpunten in relatie tot het planologisch kader.

In de daaropvolgende zes pagina's staat per sector uitgewerkt hoe het toekomstperspectief van de sector eruit kan zien en wat daar planologisch voor nodig is. Het gaat hier om de volgende zes sectoren:

- ❖ Melkveehouderij
- ❖ Akkerbouw, vollegrond teelten en glastuinbouw
- ❖ Paardenhouderij
- ❖ Boomkwekerij
- ❖ Intensieve veehouderij
- ❖ Agrarisch technische hulpbedrijven

Met een nawoord sluiten we dit document.

Samen van waarde

Samenvatting

In het algemeen is op te merken dat het huidige omgevingsplan in het Land van Cuijk in sommige gebieden zeer conserverend is opgesteld; zoveel mogelijk vastleggen aan de voorkant en vervolgens kijken wat nog mogelijk is. Dit is jammer en geeft onvoldoende ruimte voor noodzakelijke innovatie en onvoldoende ruimte om maatschappelijke vraagstukken in het gebied adequaat op te lossen. Om te kunnen voldoen aan doelstellingen op het gebied van schone lucht en de verbetering van water- en bodemkwaliteit en de biodiversiteit, is meer ruimte in de kaders noodzakelijk.

Ruimte voor de veehouderij

Boeren willen het dierenwelzijn verbeteren door bijvoorbeeld nieuwe stallen te bouwen die verder uit elkaar staan om stalbranden en brandoverslag te voorkomen. Dat gaat nu vaak niet omdat het bouwblok van 1,5 ha dat verhindert. De gemeente kan in het nieuwe omgevingsplan uitgaan van een maximum aan bebouwd oppervlak in plaats van een maximum bouwvlak zodat de stallen wat verder uit elkaar kunnen staan.

Ook willen boeren, in het kader van duurzaamheid, bijvoorbeeld de eiwit- en mestkringloop zoveel mogelijk sluiten. Hiermee kan de water-, lucht- en bodemkwaliteit aanzienlijk verbeteren. Daarvoor is het soms nodig dat er bijvoorbeeld een extra silo (opslag van zelf geproduceerd voer) of een mestvergister buiten het bouwvlak kan worden geplaatst. Lever in dergelijke gevallen als gemeente maatwerk op basis van heldere doelstellingen.

Het is belangrijk dat goede intensieve veehouderijlocaties beschermd blijven tegen andere soorten bestemmingen in de buurt. Nieuwe gevoelige functies dicht in de buurt van intensieve veehouderijen moeten tegen worden gegaan.

Ruimte voor de plantaardige sectoren

De akker- en tuinbouwsector staan in het middelpunt van veel veranderingen en ontwikkelingen. Zo verschuift de consumptie steeds meer van dierlijk naar plantaardig voedsel: een enorme kans voor de sector. Consumenten eisen een steeds hogere kwaliteit van de producten, terwijl teelt in de open lucht steeds uitdagender wordt door strenge milieueisen, bodemvruchtbaarheid en

extremere weersomstandigheden. Een duurzame reactie op deze vraagstukken is meer productie in kassen en/of met behulp van teeltondersteunende voorzieningen (TOV) in de buitenteelten. In een beschermde omgeving zijn de gevolgen van weersomstandigheden voor de teelt immers beter onder controle te houden en kan plantgezondheid optimaler gestuurd worden. Bied voor teeltondersteunende voorzieningen ook mogelijkheden op afstand van het eigen bouwblok.

Voor seizoensgebonden en tijdelijke beschermingsvormen van plantaardige producten is een soepel beleid nodig bij mogelijke restricties rondom hoogte, tijdelijkheid en opbouw van (een deel van) het bouwwerk, oppervlakte en aansluiting bij het bouwblok.

Biedt ruimte voor innovatie zodat kansen in nieuwe teelten en/of klimaatbestendige gewassen benut kunnen worden als ook automatisering, robotisering en precisielandbouw.

We voorzien een toenemende vraag naar circulaire en groene meststoffen (o.a. op basis van dierlijke mest) vanuit akker- en tuinbouwbedrijven. Vanuit de dierlijke sectoren zal meer gestuurd worden op afzet van mest via mestverwerkers. De productie van groene meststoffen en be- en verwerking van dierlijke mest zal grotendeels door lokale, (coöperatieve) organisaties plaatsvinden. We vragen de gemeente om maatwerk te leveren voor mestbewerkingslocaties op basis van heldere doelstellingen.

Relatie met groen

We vragen de gemeente flexibel te zijn bij nieuwe aanplant van landschapselementen. Belangrijk hierbij is dat nieuw groen vrij groen blijft. Dus: géén herplantplicht, géén kapverordening en géén bestemmingswijzigingen (van agrarisch naar natuur). Flexibiliteit is belangrijk en betekent dat er eerder méér dan minder groen aangeplant wordt.

Het is van belang dat de gemeente haar maabeleid en beplantingskeuzes afstemt met grondeigenaren voor vermindering van de gevolgen van schadelijke insecten en van het inwaaien van onkruidzaden vanuit gemeentelijke percelen en wegbermen.

Toekomstbeeld melkveehouderij Land van Cuijk

Gelet op de veranderingen in ons klimaat biedt de melkveehouderij – met veel blijvend grasland – de beste mogelijkheden voor waterbuffering, voor vermindering stikstofuitspoeling en voor CO₂ vastlegging. Het behouden van grasland en daarmee van koeien is dus cruciaal richting de toekomst.

Daarnaast liggen er in combinatie met de akkerbouw goede mogelijkheden om zowel de mest- als de eiwitkringloop beter te sluiten en daardoor minder kunstmest en geïmporteerd krachtvoer te gebruiken. Meer dierlijke mest en organisch materiaal (stro, renure, gefermenteerde mest en/of bokashi) draagt bovendien bij aan een gezondere bodem met meer biodiversiteit en waterbergend vermogen. En met een uitbreiding van het ONNB (Ondernemend Natuurnetwerk) kunnen agrariërs een bijdrage leveren aan de bovengrondse biodiversiteit.

Naar de toekomst toe lijkt schaalvergroting (kan ook in de vorm van samenwerkingsverbanden van meerdere kleine agrariërs) en robotisering logisch. Zo kan de opwekking van windenergie en het produceren van biogas goed in collectieve vormen worden gerealiseerd. De vermindering van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zal in de toekomst mogelijk worden door inzet van robots die in een vroeg stadium het onkruid uit de percelen “plukt” en specifiek pleksgewijs kan handelen.

Wat is nodig?

Voor een duurzame toekomst van de melkveehouderij zijn schaalgrootte (grond) en samenwerkingsverbanden t.b.v. energieproductie en kringlopen cruciaal. Ruimtelijk gezien vraagt dit om meer doelsturing en daarmee meer flexibiliteit in de regels. Concreet gaat het om het volgende:

- ❖ Voor onder andere de energieproductie (mestvergisters), terugdringen kunstmest (mestbewerkers) en de plaatsing van ruimere stallen in het kader van dierenwelzijn is vergroting van het bouwvlak of bouw mogelijkheden belangrijk. Om flexibel te blijven heeft een groter bouwvlak van bijvoorbeeld 3 ha, of zonder bouwvlak met een begrensde hoeveelheid gebouwen, de voorkeur.
- ❖ Hogere as- of tiphoogte dan in huidig beleid windmolens om plaatsing van een molen rendabel te maken.
- ❖ Geen toevoeging van burgerwoningen in het buitengebied; agrarische functie moet hoofdfunctie blijven. Tijdelijk toestaan van tweede bedrijfswoning voor eigen personeel moet wel mogelijk zijn.
- ❖ Kies bij toevoeging van natuur in het buitengebied altijd voor ONNB.
- ❖ Agrariërs kunnen ook natuurgebieden beheren. Het is niet enkel meer natuur op agrarische gronden, maar ook meer agrarisch beheer op natuurgronden.
- ❖ De uiterwaarden kennen de beste (meest vruchtbare) grond. Zorg ervoor dat ook hier agrarisch gebruik mogelijk blijft. Juist deze gronden hebben nauwelijks extra voedingsstoffen nodig om te komen tot goede productie!
- ❖ Geluidbeleid uitwisselbaar maken met andere dingen zoals geur, lucht, etc. boven de huidige normen.
- ❖ Pachtbeleid nooit bij voorbaat al zonder kunstmest of chemie; pachtgronden zijn meestal in zeer slechte staat en moeten stapsgewijs herstellen. Dit betekent een geleidelijke afbouw van kunstmest en chemie.
- ❖ Gemeentelijke bermen, sloten en landschapselementen door agrariërs laten beheren. Bermen kunnen ingezaaid worden met natuurlijke bestrijders van plagen.
- ❖ Regels opnemen voor ongewenste kruiden (knolcyperus, etc).
- ❖ In het kader van goed watermanagement is drainage gewenst. Aanleg gaat vaak tot 80 cm diepte. Maak dit overal mogelijk (in verband met archeologie geldt nu in sommige bestemmingsplannen nog de 50 cm grens).

Toekomstbeeld akkerbouw, vollegrond teelten en glastuinbouw

Het Land van Cuijk biedt met haar lichtere grondsoorten een ideale plek voor de vollegronds groenteteelt en akkerbouw. Voor een gezonde maaltijd op ons bord zijn deze sectoren onmisbaar. Richting de toekomst is het van belang dat samenwerking met de dierlijke sectoren mogelijk blijft om de mineralenkringloop optimaal te kunnen benutten. Het gaat dan om het gebruik van dierlijke mest en om de roulatie van teelten op de landbouwgronden (gras als rustgewas).

Om zo min mogelijk gewasbeschermingsmiddelen toe te hoeven passen, zal de uiterlijke verschijningsvorm van de sector in de toekomst veranderen. Teeltondersteunende voorzieningen zoals tijdelijke bescherming (tunnels, plastics) of meer permanente bescherming (kas en containervelden) zijn onontbeerlijk.

Waterbeschikbaarheid is voor deze sector van levensbelang. Door klimaatverandering is de sector al bezig met maatregelen, zoals peilgestuurde drainage. Hiermee kunnen ook grote hoeveelheden water gebufferd worden. De combinatie met beregenen (water van bovenaf) blijft wel noodzakelijk waarbij dit aandeel wel kan verminderen door aanleg van peilgestuurde drainage.

Wat is nodig?

De kern voor deze sector ligt bij de gewasbescherming. Regelgeving over (toelating van) gewasbeschermingsmiddelen ligt op Europees en Nationaal niveau en is niet des gemeente. Om minder gewasbeschermingsmiddelen te hoeven gebruiken is het wel noodzakelijk dat de gemeente meer ruimtelijke mogelijkheden biedt voor tijdelijke en permanente teeltondersteunende voorzieningen.

Daarnaast zijn de volgende punten ook van belang:

- ❖ In het kader van waterbeschikbaarheid en waterbuffering is de aanleg van peilgestuurde drainage op perceelsniveau belangrijk. Dit moet tot een diepte van 80 cm kunnen worden aangelegd zonder de verplichting van archeologisch onderzoek. Het betreft immers geen grootschalige uitgraving.
- ❖ In deze sector is opslag van oogsten nodig. Een goothoogte van minimaal 7,5 m is wenselijk. Een aanpassing op een deel van de huidige bestemmingsplannen is daarvoor noodzakelijk.
- ❖ Landbouwvoertuigen moeten schadevrij en veilig (ook voor andere weggebruikers) door de gemeente kunnen bewegen. Verzoek aan de gemeente is om prioriteit te geven aan het inrichten van goede hoofdroutestructuur voor landbouwverkeer. Hierbij zijn drempels uit den boze.
- ❖ In het kader van verbetering van de biodiversiteit is de sector bereid landschapselementen toe te voegen op voorwaarde dat er een langjarige beheervergoeding tegenover staat en de bestemming van de betreffende gronden ten alle tijden agrarisch blijft.
- ❖ Regels opnemen voor ongewenste kruiden.
- ❖ Glastuinbouw of intensieve teelten (etage-teelten onder led en aquaponics) moet mogelijk zijn op plekken waar bijvoorbeeld warmteoverschot is of CO₂ vrijkomt.

Toekomstbeeld paardenhouderij Land van Cuijk

De paardenhouderij is in de grotere regio – waaronder ook Sevenum (L) – een groeiende sector. Er liggen in het Land van Cuijk uitgesproken kansen op het gebied van professionele paardenhandel en –training. Ook de vraag naar pensionstalling voor de recreatieve ruiter en menner neemt toe. VAB-locaties of omschakeling veehouderijen bieden hiervoor ruimtelijke mogelijkheden.

Daarnaast kent het Land van Cuijk een unicum in de paardensport met de Metworst van Boxmeer: de renpaarden. Nergens anders in Nederland wordt deze sport zo actief beoefend als in de regio van Boxmeer. Er liggen kansen om deze unieke positie beter uit te nutten.

Sport

Training

Stalling

Vanuit wetgeving is het nodig dat er meer schuilgelegenheden komen, zodat de paarden in de schaduw of droog en uit de wind kunnen staan. Met het oog op klimaatverandering een situatie die steeds vaker aan de orde zal zijn. Er liggen kansen om deze schuilvoorzieningen te combineren met landschapselementen (bomen/hagen).

Wat is nodig?

Om de unieke positie in Nederland met betrekking tot de renpaardensport beter te benutten, is het van belang dat er in de gemeente ruimte voor een goede trainingsbaan komt. In relatie tot de professionele paardenhouders is het van belang dat ook de verzorgers van de paarden op de locatie van de paardenhouderij kunnen verblijven. Aanvullende (tijdelijke) woonmogelijkheden op het bedrijf moeten mogelijk worden gemaakt.

Een paard heeft beweging nodig. In het kader van dierenwelzijn is het hebben van een goede paddock om die reden van groot belang. Hier is in veel gevallen extra ruimte, aansluitend aan bouwvlak voor nodig. Daar komt bij dat er voor de veiligheid hekken van 1,8 tot 2 meter hoogte geplaatst moeten kunnen worden.

Ten opzichte van de huidige bestemmingsplannen zijn er – naast de hierboven genoemde punten - aanvullend de volgende punten van belang:

- ❖ De maatvoering van een rijbak voor trainingsdoeleinden leidt tot een nokhoogte van ten minste 12 meter (in huidig bestemmingsplannen wisselend en soms slechts 10,5 m toegestaan).
- ❖ Ten aanzien van de manegebedrijven en pensionstallen geldt dat er vaak verbreding wordt gezocht in bijvoorbeeld horeca (t.b.v. de recreatieve rijders) of zorg (dagbesteding). Maak in het bestemmingsplan deze dubbele functies mogelijk.
- ❖ Denk bij modernisering van verouderde pensionstallingen als gemeente mee over ruimtelijke mogelijkheden.
- ❖ Maak in het parkeerbeleid duidelijk onderscheid tussen een manege en een rijhal bij een trainingslocatie.
- ❖ Regels opnemen voor ongewenste kruiden (onder andere Jacobskruid is zeer giftig voor paarden).

Toekomstbeeld boomkwekerij Land van Cuijk

De boomkwekerij levert een belangrijke bijdrage aan de verbetering van ons klimaat. Deze sector kweekt tenslotte de bomen en planten die in stedelijk gebied zorgen voor een leefbare groene omgeving met meer schaduw. In het buitengebied zorgen zij voor aantrekkelijke landschapselementen. En al die bomen en planten slaan CO₂ op.

Tegelijkertijd stelt de huidige klimaatverandering deze sector ook voor een enorme opgave. Door de meer extreme weersomstandigheden zijn andere manieren van telen noodzakelijk geworden.

Beschermde omgeving

**Reductie
watergebruik**

Robotisering

Dit vergt grote investeringen en dat – gecombineerd met een hoge gronddruk – zorgt voor schaalvergroting in de boomkwekerij.

Wat is nodig?

Om de boomkwekerij een duurzame toekomst vorm te laten geven, is het noodzakelijk dat er vanuit de overheid ruimte wordt geboden. Dit kan goed door regels te stellen op doelniveau en met de sector afspraken te maken over monitoring. Dit geeft de benodigde ruimte aan de bedrijven om te zoeken naar maatwerkoplossingen voor bijvoorbeeld het reduceren van het watergebruik en gewasbeschermingsmiddelen. Maar ook voor aantrekkelijke inpassing in de omgeving omdat deze sector tenslotte de producten kweekt die die landschapselementen vormen.

Voor de huidige bestemmingsplannen is de vraag concreet te formuleren in een aantal punten:

- ❖ Stop met het werken met de zgn. aanlegvergunning (nu enkel nog van toepassing in de voormalige gemeente Cuijk). Dit belemmert namelijk de tijdige aanplant in het juiste seizoen.
- ❖ Geef meer ruimte voor (tijdelijke) teeltondersteunende voorzieningen (TOV). Dit helpt bij verdere reductie van gewasbeschermingsmiddelen en beschermt kwetsbare jonge planten tegen extremer weer.
- ❖ Op gronden geschikt voor de boomteelt past niet de aanduiding “open gebied”; haal deze tegenstrijdigheid uit de beleidsregels.
- ❖ Bekijk gezamenlijk met de sector op welke wijze rasteren tegen beverschade mogelijk kan worden gemaakt.
- ❖ Voor het uitgraven van de boomkluit (de “oogst” van de boom) is het noodzakelijk dat deze grondwerkzaamheden tot 80 cm diepte mogen plaatsvinden.
- ❖ Vereenvoudig en versnel procedures voor TOV’s niet zijnde bebouwing.
- ❖ Fatsoenlijke huisvesting van personeel op het bedrijf (gemiddeld zo’n 20 arbeidsmigranten per bedrijf) moet mogelijk worden gemaakt, zoals dat in voormalige gemeente Boxmeer was vastgelegd.

Toekomstbeeld intensieve veehouderij Land van Cuijk

Innovaties met minder emissie en verbetering van dierenwelzijn zijn logische stappen in de toekomst. Meer leefruimte per dier in een technisch verbeterd binnenklimaat heeft toekomstperspectief. Juist in ons land zijn wij sterk in dergelijke innovaties. Hierdoor is het mogelijk om op verantwoorde wijze efficiënt het hoofd te bieden aan de mondiaal toenemende vraag naar dierlijk eiwit.

Daarnaast liggen er goede mogelijkheden om kringlopen nog beter te sluiten. Bijvoorbeeld door als intensieve veehouder een combinatie te maken met het telen van biobased bouwmaterialen (bepaalde rietsoorten). Deze hebben van nature enorm veel stikstof en een natte habitat nodig die direct geleverd kan worden vanuit de varkensmest (dunne fractie).

Tot slot kan de sector een substantiële bijdrage leveren aan de energietransitie door (in collectieve vormen) het vergisten van mest tot biogas en het plaatsen van windmolens.

innovatie

klimaat

energie

Wat is nodig?

De essentie voor deze sector ligt heel duidelijk bij benodigde ruimte in het bouwvlak of bouw mogelijkheden daarbuiten. Om de brandveiligheid te vergroten en het dierenwelzijn te verbeteren, is letterlijk meer lucht en ruimte nodig tussen en binnen de gebouwen en bouwwerken. Dit vraagt om meer flexibiliteit in bebouwingsmogelijkheden. Naast meer ruimte per dier en meer mogelijkheden voor bijvoorbeeld een overdekte uitloop, is ook ruimte nodig voor de volgende zaken:

- ❖ (gezamenlijk) plaatsen van een mestvergister t.b.v. productie groen gas. Vraag hierbij is ook of de gemeente kan faciliteren in aanleg lokaal gasnet.
- ❖ Plaatsen van windmolens, accu's, elektrolyzers voor de energietransitie. In het kader van brandveiligheid zijn deze bouwwerken niet in de directe nabijheid van dierverblijven gewenst.
- ❖ Ook voor een goede landschappelijke inpassing is meer ruimte buiten bouwvlak nodig. Door houtsingels iets verder van stal af te kunnen zetten, kan ongedierte beter geweerd worden. Dat is beter voor de diergezondheid en de brandveiligheid.

Verder is uitbreiding van een bedrijf nu zelden mogelijk op de locatie. Vraag is dan ook om te kijken naar logische locaties waar een agrarische bestemming (bijvoorbeeld een stoppende melkveehouder) omgezet kan worden naar IV. Dit biedt voor de IV-sector ook kansen om bijvoorbeeld om te schakelen naar biologisch.

Een meer gebiedsgerichte aanpak stimuleren door flexibel omschakelen mogelijk te maken, eventueel tijdelijk. Voorbeeld uit Engeland laat zien dat omschakeling naar elke bedrijfsvorm goed mogelijk is, maar nooit naar een burgerbewoning (dit past niet in een bedrijfsmatige, agrarische omgeving).

Denk als (gemeentelijke) overheid na over beloning of verwaardiging van bovenwettelijke inspanningen.

Toekomstbeeld agrarisch technische hulpbedrijven

Veel primair agrarische bedrijven maken gebruik van de diensten van de agrarisch-technische hulpbedrijven of agrarisch verwante bedrijven. Door de toekomstige veranderingen in de primaire sector is de verwachting dat de agrarisch-technische hulpbedrijven verder zullen gaan specialiseren. Omdat de (technische) innovaties snel gaan, is meer flexibiliteit op de locatie noodzakelijk.

De specialisaties zijn – gelet op de verdere verduurzaming van de gehele sector – onder andere in de groenverwerking (compostering) en de verwerking van biobased materialen. En daarnaast in de productie van groene energie en – energieopslag (zon, wind, biogas, waterstof, elektrolyseren) voor de noodzakelijke elektrificatie van het machinepark. Ook de mestbewerking tot mineralenconcentraat voor precisiebemesting per perceel is een groeimarkt en zorgt voor vermindering van de huidige kunstmestproducten waarvoor veel energie nodig is, ten goede.

Wat is nodig?

De kern van de sector ligt natuurlijk bij het snel kunnen inspelen op de nieuwe behoeftes in de primaire sector. Daarvoor is flexibiliteit nodig. In de gehele verduurzamingsopgave liggen meerdere vraagstukken waarin de agrarisch-technische hulpbedrijven een belangrijke rol kunnen spelen. Die verschillende opgaven vragen wel om verschillend ruimtegebruik en indeling van het erf. Daarom is flexibiliteit noodzakelijk. Die flexibiliteit kan geboden worden door:

- ❖ een minder gedetailleerde beschrijving van toegestane activiteiten; agrarisch & agrarisch aanverwant moet beide direct mogelijk zijn.
- ❖ Meer mogelijkheden buiten bouwvlak voor verduurzaming (bijvoorbeeld bassin, voeropslag, compostering of windmolen).

Daarnaast spelen nog de volgende punten een rol voor een toekomstbestendige sector:

- ❖ Werktijden beginnen vaak al om 6 uur en niet om 7 uur. Verzoek tot aanpassing in het gebiedsgericht geluidbeleid.
- ❖ Voldoende brede wegen voor de transportroutes landbouwverkeer zijn noodzakelijk en nog niet overal aanwezig.
- ❖ Nevenactiviteiten direct toestaan, denk hierbij aan opslag van diverse producten (statische opslag) maar ook bijvoorbeeld de verwerking van biobased materialen, de verwerking van groenafval in de vorm van compostering of aanvullende werkzaamheden in de transportsector (inefficiënt om een vrachtwagen stil te laten staan).
- ❖ Geen burgerwoningen in het buitengebied toevoegen (net zoals er ook geen burgerwoningen op een bedrijventerrein worden geplaatst).
- ❖ Personeel, zijnde arbeidsmigranten die wonen op het erf, moeten wel gedetacheerd kunnen worden bij het agrarisch bedrijf waar op dat moment vraag is.

Nawoord

Met dit document willen wij de als ZLTO Land van Cuijk, de belangenbehartigers van de ondernemers in de groene ruimte, zelf de **verantwoordelijkheid** nemen en gaan werken vanuit een omgevingsplan dat kadert op basis van te behalen doelen. En dat vergunningen worden verleend wanneer aantoonbaar kan worden gemaakt dat, met de door de boer gewenste uitbreiding of verandering, een bijdrage wordt geleverd aan die doelen.

Dit betekent dat we willen werken vanuit **vertrouwen**. Wij willen graag met gemeente en andere partijen op basis van de input uit dit document samenwerken aan een omgevingsplan met een doelgerichte benadering en perspectief voor de landbouw in Land van Cuijk.

Rob Wientjes, voorzitter ZLTO Land van Cuijk

Samen van waarde

ZLTO Land van Cuijk, april 2024

www.zltolandvancuijk.nl

M zltolandvancuijk@zltto.nl